

DOI: <https://doi.org/10.53486/9789975359030.54>

CZU: 339.5(478)

EXTERNAL TRADE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

COMERȚUL EXTERIOR AL REPUBLICII MOLDOVA

DARIE Tatiana, Studentă, Socialitatea: MKL,

Academia de Studii Economice din Moldova,

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

Telefon: +373 60 258 568

e-mail: darie.tatiana@ase.md

Abstract. *The concept and theoretical approaches to external trade, the evolution of commercial export-import flows of the Republic of Moldova. The structure of exports and imports, the grade of coverage of imports with exports of goods are analyzed. A great attention is accorded to the examination of trade balance in Republic of Moldova in 2016-2020.*

Key-words: *exports, imports, economy, balance of trade.*

JEL CLASSIFICATION: F13, Q27

INTRODUCERE

Unul dintre factorii ce determină creșterea economică și contribuie la elucidarea problemelor sociale ale populației fiecărei țări a devenit comerțul exterior. Comerțul exterior de mărfuri este definit de specialiști ca fiind totalitatea exporturilor și importurilor de mărfuri într-un interval de timp determinat.

Comerțul exterior are un rol important în economia țării, deoarece contribuie la modificarea structurii materiale a produsului total brut, ritmurilor de creștere a produsului intern brut și volumului valoric al acestuia.

Operațiunile de export-import reprezintă principala formă de realizare a comerțului exterior. Baza juridică o reprezintă contractul de vânzare internațională, care creează între părți, raporturi de tipul debitor-creditor (importatorul este ținut să plătească prețul, dobândind dreptul de proprietate asupra mărfii; exportatorul este îndreptățit să primească prețul, având obligația de a livra marfa). Din punct de vedere economic relațiile dintre părți se bazează pe interdependențe în sfera comercializării.

Pentru analiza exporturilor și importurilor au fost utilizate următoarele metode: statistico-matematice (reprezentarea grafică, analiza comparativă și în dinamică), metoda deducției, analizei, sintezei și documentarea.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Comerțul exterior pentru Republica Moldova este foarte important. Acest fapt se datorează pieței locale mici și limitate, insuficienței de materii prime și de resurse energetice interne pentru satisfacerea nevoilor țării. Republica Moldova este situată între două piețe mari: Uniunea Europeană (UE) și Federația Rusă. Potențialul de dezvoltare al Moldovei este legat de strategia de integrare comercială și de investiții, iar dependența excesivă de remitențe și dependența exportului de un număr

redus de produse, face economia națională extrem de vulnerabilă la condițiile externe. Totuși, existența acordurilor de comerț liber cu Comunitatea statelor independente și cu țările din cadrul Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est permit extinderea pieței de desfacere. În acest context, este necesar de examinat indicatorii comerțului exterior al Republicii Moldova prezentați în tabelul 1.

Tabelul 1. Evoluția indicatorilor comerțului exterior al Republicii Moldova în anii 2016-2020

Indicatorii	2016	2017	2018	2019	2020	Ritmul de creștere 2020/2016
Exportul total:	1746084	2059660	2277786	2265498	2017330	1,16
Țările Uniunii Europene (UE-28)	1331898	1596840	1861864	1830548	1640368	1,23
Țările CSI	414185	462820	415922	434950	376963	0,91
Importul total:	3001154	3595211	4299879	4307205	3788467	1,26
Țările Uniunii Europene (UE-28)	1973712	2389160	2850800	2889981	2470745	1,25
Țările CSI	1027442	1206052	1449079	1417225	1317722	1,28

Sursa: www.statistica.md, accesat pe 14.03.2022

Analiza datelor statistice atestă că volumul valoric al exportului de mărfuri al Republicii Moldova a crescut în anii 2016-2020 cu 16%, iar al importului cu 26%. Faptul că ritmul de creștere a exportului este mai scăzut decât ritmul de creștere a importului în aceeași perioadă de referință se apreciază negativ. Totodată s-a schimbat distribuția geografică a fluxurilor comerciale. În intervalul de timp analizat volumul valoric al exportului în țările Uniunii Europene s-a majorat cu 23%, pe când exportul în țările CSI s-a redus cu 9%. În ceea ce privește volumul valoric al importului, acesta a sporit din țările Uniunii Europene cu 25%, iar din țările CSI a crescut cu 28%.

Sub influența diferiților factori interni și externi, atât obiectivi, cât și subiectivi, în sfera comerțului exterior al Republicii Moldova are loc tendința de creștere a importurilor cu un ritm considerabil mai mare față de ritmul de creștere a exporturilor. O astfel de tendință are un impact negativ asupra sporirii venitului național al țării și, respectiv, al nivelului de trai al populației. Problemele în evoluția exporturilor sunt condiționate, în primul rând, de cantitatea insuficientă, calitatea și competitivitatea mărfurilor din Republica Moldova destinate vânzării pe piețele externe.

Un alt indicator important care reflectă legătura dintre valoarea exporturilor și importurilor este balanța comercială. Balanța comercială reprezintă un tablou economico-statistic în care se înregistrează și se compară periodic valoarea totală a exportului și a importului unei țări. O balanță comercială pozitivă se obține în cazul în care exporturile țării predomină asupra importurilor, în caz contrar – balanța comercială va fi una negativă. În figura 1. este prezentată evoluția balanței comerciale a Republicii Moldova în perioada 2016-2020.

Republica Moldova este una din mulțimea țărilor, balanța comercială a căreia pe parcursul întregii perioade analizate 2016-2020 este sub nivelul zero. În perioada 2016-2018 balanța comercială a Republicii Moldova se înrăutățește în continuu și a atins nivelul minim de -2.022.093,89 mii dolari.

Pe parcursul anilor 2018-2020 balanța comercială a Republicii Moldova a preluat o tendință de creștere, îmbunătățindu-se până la nivel de -1.771.137,24 mii dolari.

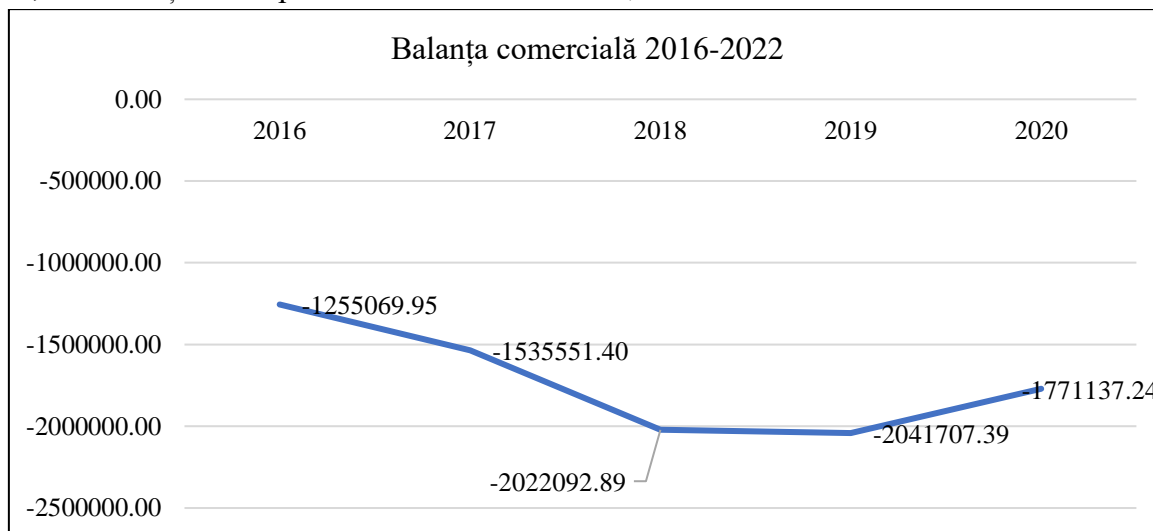

Figura 1. Dinamica balanței comerciale a Republicii Moldova în perioada 2016-2020, mii dolari

Sursa: www.statistica.md, accesat pe 14.03.2022

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

Evoluția balanței comerciale a țării este influențată atât de volumul importului, cât și de volumul exportului. Balanța comercială nu permite de a aprecia exact și obiectiv cât de gravă este situația creată. În acest caz, este necesar de a examina nu doar balanța comercială, ci și valoarea importurilor și exporturilor.

Republica Moldova are o balanță comercială negativă destul de mare pentru dimensiunile și rezultatele activității țării, care pe parcursul întregii perioade analizate este negativă, pe parcursul ultimilor ani, fiind înregistrată o tendință de îmbunătățire a acesteia în baza reorientării exporturilor spre țările Uniunii Europene.

REFERINȚELE BIBLIOGRAFICE:

- 1.CEBOTARI DANIELA, ȚURCAN IULIA, *Tendințele dezvoltării comerțului exterior al Republicii Moldova în contextul integrării europene*, UTM, 2017. Disponibil: http://repository.utm.md/bitstream/handle/5014/523/Conf_UTM_2017_II_pg456-459.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- 2.<https://www.worldbank.org/ro/country/moldova/publication/moldova-trade-study>
- 3.Comerțul exterior al Republicii Moldova, Biroul național de statistică al Republicii Moldova, Disponibil: <https://statistica.gov.md/> accesat pe 14.03.2022.
- 4.BLANOVSCI ANDREI *Comerțul exterior al Republicii Moldova: realizări și probleme*. Disponibil:https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/8.Comertul%20exterior%20al%20RM.

Coordonatorul științific: COBAN Marina, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: +373 22 221968
E-mail: mcoban.mcoban@gmail.com